

18 september 2018

Begroting voldoet aan Europese regels, maar structurele begrotingssaldo verslechtert

De Nederlandse overheidsfinanciën voor 2018 en 2019 voldoen naar verwachting op alle onderdelen aan de Europese begrotingsregels. Maar het structurele begrotingssaldo loopt in twee jaar tijd met € 9 miljard terug en blijft in 2019 maar net voldoen aan de ondergrens die voor Nederland geldt. De regering neemt de nationale uitgavenplafonds in acht, maar dekt uitgaven voor nieuw beleid met meevallers in de sociale zekerheid en de zorg. Hiervan is het maar de vraag hoe structureel die zijn en of dat te rijmen is met de budgettaire spelregels.

Dit is te lezen in de septemberrapportage begrotingstoezicht 2018 die de Afdeling advisering van de Raad van State vandaag (18 september 2018) heeft gepubliceerd. Daarin beoordeelt zij of de begroting voldoet aan de afgesproken Europese en nationale begrotingsregels.

Aanhoudende gunstige economie...

De Nederlandse economie bevindt zich in een aanhoudende fase van hoogconjunctuur. Dat is ook te zien aan de arbeidsmarkt, die tekenen van krapte vertoont. Dat resulteert in sterk verminderde werkloosheidsuitgaven en hogere belastingopbrengsten. Hoewel de begroting aan de Europese begrotingsregels voldoet, verbeteren de overheidsfinanciën ondanks de economische groei niet verder. Het overschot op de begroting neemt wat af en het structurele begrotingssaldo verslechtert in twee jaar tijd van een overschot van 0,8% in 2017 naar een tekort van 0,4% in 2019. Dat komt neer op een bedrag van € 9 miljard. Economisch ligt zo'n budgettaire impuls in tijden van hoogconjunctuur niet voor de hand.

...maar overheidsuitgaven nemen verder toe

De vermindering van het structurele begrotingssaldo komt voor een belangrijk deel door de stevige groei van overheidsuitgaven, met name aan defensie, infrastructuur en zorg. Ook trekt de regering in de begroting 2019 geld uit voor de beperking van de gaswinning in Groningen en de voorbereidingskosten voor de Brexit. Deze extra uitgaven voor nieuw beleid worden gedekt door meevallers in de sociale zekerheid en zorg waarvan het maar de vraag of die meevallers structureel zijn, terwijl wel zeker is dat dat voor de extra uitgaven geldt.

Onzekerheden en risico's

Nederland is als open economie sterk afhankelijk van ontwikkelingen in het buitenland. Onzekerheden liggen, naast de Brexit, in de recente ontwikkelingen in opkomende economieën zoals Turkije en Argentinië en een mogelijk verdere escalatie van het handelsconflict tussen de EU, China en de VS. Die onzekerheden stellen eisen aan het budgettaire beleid. Het valt de Afdeling advisering daarom op dat het huidige overschot

in het structurele begrotingsaldo in 2019 omslaat naar een tekort van 0,4%, net boven de ondergrens van -0,5%.

[Meer informatie](#)

De Afdeling advisering van de Raad van State is de instantie in Nederland die het onafhankelijk toezicht houdt op de naleving van de regels uit het Europese Stabiliteits- en Groeipact. De Afdeling advisering brengt halfjaarlijks begrotingsrapportages uit waarbij zij aansluit bij de belangrijkste momenten in de begrotingscyclus. Ze brengt in april de voorjaarsrapportage uit over het Stabiliteitsprogramma en in september de rapportage over de Miljoenennota en de rijksbegroting.

Lees [hier](#) de volledige tekst van de *septemberrapportage begrotingstoezicht 2018*.

Lees [hier](#) het persbericht over het advies van de Afdeling advisering over de *Miljoenennota 2019*.